

2. kolokvij iz Linearne algebre (Ljubljana, 1. 6. 2017)

Čas reševanja je 90 minut. Naloge so enakovredne. Dovoljena je uporaba enega ali dveh A4 listov s formulami. Rezultati bodo objavljeni na ucilnica.fri.uni-lj.si.

Vse odgovore dobro utemelji!

1. Naj bo A matrika

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \end{bmatrix},$$

U pa podmnožica vseh vektorjev $\mathbf{x} \in \mathbb{R}^4$, za katere velja $A\mathbf{x} = A^T\mathbf{x}$.

- (a) Dokaži, da je U vektorski podprostor v $\mathbb{R}^4$.
- (b) Ali sta vektorja $\mathbf{a} = [1, 1, 1, 1]^T$ in $\mathbf{b} = [1, -1, 1, -1]^T$ vsebovana v U ?
- (c) Poišči bazo in določi dimenzijo podprostora U .

2. Dana je baza $\{\mathbf{a}, \mathbf{b}, \mathbf{c}\}$ prostora $\mathbb{R}^3$:

$$\mathbf{a} = [1, 1, 1]^T, \quad \mathbf{b} = [1, 2, 1]^T, \quad \mathbf{c} = [0, 1, 1]^T.$$

Linearna preslikava $\mathcal{F}: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ preslika te vektorje po pravilih

$$\mathcal{F}(\mathbf{a}) = \mathbf{a} - \mathbf{b}, \quad \mathcal{F}(\mathbf{b}) = \mathbf{b} - \mathbf{c}, \quad \mathcal{F}(\mathbf{c}) = \mathbf{c} - \mathbf{a}.$$

- (a) Zapiši matriko A , ki pripada linearni preslikavi $\mathcal{F}$ v bazi $\{\mathbf{a}, \mathbf{b}, \mathbf{c}\}$.
- (b) Določi inverz P^{-1} prehodne matrike $P = [\mathbf{a}, \mathbf{b}, \mathbf{c}]$.
- (c) Poišči matriko B , ki pripada preslikavi $\mathcal{F}$ v standardni bazi.
- (d) (*Dodatnih 5 točk.*) Določi jedro $\ker \mathcal{F}$. Ali je $\mathcal{F}$ injektivna?

3. Vektorski podprostor $V \subseteq \mathbb{R}^4$ je linearna ogrinjača vektorjev

$$\mathbf{v}_1 = [1, -1, 1, -1]^T, \quad \mathbf{v}_2 = [1, 1, 3, -1]^T \text{ in } \mathbf{v}_3 = [2, 0, 4, -2]^T.$$

- (a) Kolikšna je dimenzija podprostora V ? Natančno utemelji!
- (b) Poišči *ortonormirano* bazo za V .
- (c) Poišči pravokotni projekciji vektorja $[1, 1, 1, 1]^T$ na V in $V^\perp$.

4. Dana je matrika

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 2 & -2 & -5 \\ 3 & -1 & 2 \end{bmatrix}.$$

- (a) Pokaži, da je $\lambda = -3$ lastna vrednost matrike A in poišči pripadajoči lastni vektor.
- (b) Pokaži, da je $\mathbf{v} = [0, 1, -1]^T$ lastni vektor matrike A in določi pripadajočo lastno vrednost.
- (c) Poišči še tretjo lastno vrednost ter določi njeno algebraično in geometrično večkratnost.

Vse odgovore dobro utemelji!

2. kolokvij iz Linearne algebre (Ljubljana, 1. 6. 2017)

Čas reševanja je 90 minut. Naloge so enakovredne. Dovoljena je uporaba enega ali dveh A4 listov s formulami. Rezultati bodo objavljeni na *ucilnica.fri.uni-lj.si*.

Vse odgovore dobro utemelji!

1. Naj bo A matrika

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \end{bmatrix},$$

U pa podmnožica vseh vektorjev $\mathbf{x} \in \mathbb{R}^4$, za katere velja $A\mathbf{x} = A^T\mathbf{x}$.

- (a) Dokaži, da je U vektorski podprostor v $\mathbb{R}^4$.
- (b) Ali sta vektorja $\mathbf{a} = [1, 1, 1, 1]^T$ in $\mathbf{b} = [1, -1, 1, -1]^T$ vsebovana v U ?
- (c) Poišči bazo in določi dimenzijo podprostora U .

2. Dana je baza $\{\mathbf{a}, \mathbf{b}, \mathbf{c}\}$ prostora $\mathbb{R}^3$:

$$\mathbf{a} = [1, 1, 1]^T, \quad \mathbf{b} = [1, 2, 1]^T, \quad \mathbf{c} = [0, 1, 1]^T.$$

Linearna preslikava $\mathcal{F}: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ preslika te vektorje po pravilih

$$\mathcal{F}(\mathbf{a}) = \mathbf{a} - \mathbf{b}, \quad \mathcal{F}(\mathbf{b}) = \mathbf{b} - \mathbf{c}, \quad \mathcal{F}(\mathbf{c}) = \mathbf{c} - \mathbf{a}.$$

- (a) Zapiši matriko A , ki pripada linearni preslikavi $\mathcal{F}$ v bazi $\{\mathbf{a}, \mathbf{b}, \mathbf{c}\}$.
- (b) Določi inverz P^{-1} prehodne matrike $P = [\mathbf{a}, \mathbf{b}, \mathbf{c}]$.
- (c) Poišči matriko B , ki pripada preslikavi $\mathcal{F}$ v standardni bazi.
- (d) (*Dodatnih 5 točk.*) Določi jedro $\ker \mathcal{F}$. Ali je $\mathcal{F}$ injektivna?

3. Vektorski podprostor $V \subseteq \mathbb{R}^4$ je linearna ogrinjača vektorjev

$$\mathbf{v}_1 = [1, -1, 1, -1]^T, \quad \mathbf{v}_2 = [1, 1, 3, -1]^T \text{ in } \mathbf{v}_3 = [2, 0, 4, -2]^T.$$

- (a) Kolikšna je dimenzija podprostora V ? Natančno utemelji!
- (b) Poišči *ortonormirano* bazo za V .
- (c) Poišči pravokotni projekciji vektorja $[1, 1, 1, 1]^T$ na V in $V^\perp$.

4. Dana je matrika

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 2 & -2 & -5 \\ 3 & -1 & 2 \end{bmatrix}.$$

- (a) Pokaži, da je $\lambda = -3$ lastna vrednost matrike A in poišči pripadajoči lastni vektor.
- (b) Pokaži, da je $\mathbf{v} = [0, 1, -1]^T$ lastni vektor matrike A in določi pripadajočo lastno vrednost.
- (c) Poišči še tretjo lastno vrednost ter določi njeno algebraično in geometrično večkratnost.

Vse odgovore dobro utemelji!